

Naturvernforbundet i Buskerud

Lokallag for Hole og Ringerike

INNSPILL TIL KOMMUNEDELPLAN FOR HELGELANDSMOEN

Naturvernforbundet i Hole og Ringeriket har følgende merknader til NVE sin "Høring av melding og forslag til konsekvensutredningsprogram for Randselva kraftverk i Jevnaker, Ringerike og Hole kommuner". Vi ønsker å påpeke at meldingen og brosjyren om prosjektet er godt laget og gir en god oversikt over prosjektet.

Viul Kraftverk AS ønsker å bygge et nytt kraftverk som tar vann fra Randselva og slipper det ut i Steinsfjorden. Det skal være inntak i Randselva ved Bergerfoss før vannet føres gjennom et tunnelsystem på 12 km ned til utløpet innerst i Steinsfjorden, ved Åsa.

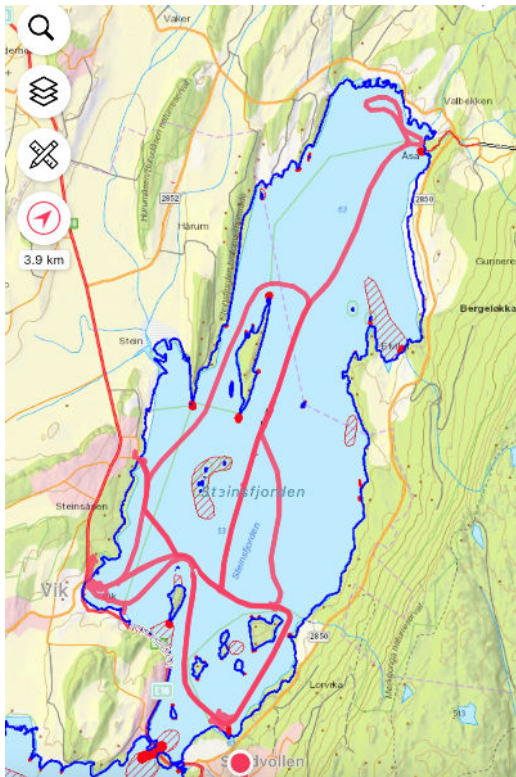
FRILUFTSLIV

Både Tyrifjorden og Steinsfjorden er helt sentrale for friluftslivet i Ringerike og Hole kommune. Det ligger 1700 hytter rundt fjordene og det er flere båtplasser. Fjordene er mye brukt til bading, fiske, båtliv, padling og rekreasjon. Om vinteren er Steinsfjorden en meget populær skøyte destinasjon. Steinsfjorden Skøyteforening drives på frivillig basis og opprettholder et fantastisk løypetilbud for de som ønsker å gå tur på isen, med eller uten skøyter.

Det planlagte utløpet i Åsa er lagt midt i et friområde som brukes til lek, sport, grilling og bading. Steinsfjorden Montessoriskole og Åsatua Naturbarnehage bruker Åsatangen mye i sin hverdag. Dette er et av de få områdene rundt Steinsfjorden som er tilgjengelige og som

ikke er privatiserte. Det er derfor viktig å verne om dette området. Det er også klart at utløpet vil endre forholdene i fjorden og dette vil føre til at isen ikke vil legge seg på denne delen av Steinsfjorden. Dette er meget uheldig, da beboere i Åsa bruker dette området som et utgangspunkt for turgåing på fjorden. Bildet under er fra Steinsfjorden Skøyteforening sin Facebookside og viser løypenettet ut mot Åsa og Åsatangen.

Konsekvensene tiltaket vil ha på friluftsliv, året rundt, må utredes, i dialog med brukere av området og interesseorganisasjoner for friluftslivet.

NATURMANGFOLD

Tyrifjorden har mange fiskearter, og er særlig kjent for to storørretstammer.

Miljødirektoratet har foreslått at Randselva, Storelva og Tyrifjorden skal bli et av Norges nasjonale storørretvassdrag. Randselva og Storelva vil få redusert vannføring som følge av tiltaket.

Steinsfjorden har Norges største bestand av edelkreps, som i dag er rødlista. Virkningene av tiltaket vil innebære økt vannføring som vil kunne endre temperatur, strøm og isforhold i fjorden. Dette vil også strekke seg utover Kroksund og Tyrifjorden.

Utbyggingen vil ha konsekvenser for naturmangfold i vann, i kantsonen og på land. Flere av områder utbyggingen berører er vernet etter naturmangfoldloven. Blant annet: Nordre Tyrifjord og Storelva naturreservat, Hovsenga naturreservat, Storøysundet-Sælabonn

naturreservat, Steinsfjorden biotopvernområde, Viulkastet naturreservat og Rankedal naturreservat.

Naturmangfold på land og i vann må utredes. Særlig med tanke på endring i temperatur, bakteriekulturer (feks. cyanobakterier) og strømninger.

FYLLING OG BUNNFORHOLD

Veifylling mellom Stettøya og Kroksund, og mellom Sundøya og Sundvollen må utredes nøye. Utbygging vil kunne føre til kraftig strøm ved Kroksund. Det må også utredes hvordan kraftig strøm vil påvirke Tyrifjorden og Steinsfjorden. Hvordan vil kraftig strøm påvirke bunnforholdene? Oppvirvling av sjøbunn vil ha negative virkninger på bading og vanninntak. I Tyrifjorden

Vi savner at planprogrammet ser på langtidskonsekvenser av tiltaket og konsekvensene det vil kunne ha for de neste 100 årene.

OPPSUMMERING

Det står flere steder i planprogrammet at tiltaket kan gi positive virkninger på miljø. Da refereres det særlig til vannkvaliteten i Steinsfjorden. Naturvernforbundet i Hole og Ringerike er enige i at det er hensiktsmessig å forbedre vannkvaliteten i Steinsfjorden, men det skal ikke måtte et kraftanlegg til for at dette skal være aktuelt. Sterke strømmer vil føre til at bunnlaget i Steinsfjorden virvler opp, noe som vil ytterligere forverre vannkvaliteten, ikke være med på å bedre den. Vannstanden i Randselva vil reduseres til minimumsstand, noe som er svært uheldig for opplevelseskvalitet, bruk og naturmangfold som er knyttet til elva.

Naturvernforbundet i Hole og Ringerike ser ikke at de positive konsekvensene av tiltaket er større enn de negative. Tiltaket vil føre til massive endringer i områder med store interesser knyttet til natur og friluftsliv. Naturvernforbundet støtter en overgang til fornybare energikilder, men her bør man se på andre løsninger, som ikke innebærer irreversible konsekvenser for regionen. Friluftslivsområder er generelt under stort press fra utbygging over hele regionen. Det er vanskelig å se for seg at tiltaket kan utredes på en god nok måte, slik at alle konsekvenser blir belyst og utredet. Utbyggingen vil ha store irreversible konsekvenser hvis det blir gjennomført og vi kan ikke se hvordan dette rettfærdiggjøres i planprogrammet.